

Obsah

ÚVOD	11
------	----

DÍL PRVNÍ PŘÍPRAVA NA LOGOPEDICKOU TERAPII

VÝVOJ ŘEČI	14
Základní podmínky anatomicko-fyziologické	15
Dýchání	15
Tvorba hlasu	16
Artikulace	16
Smyslové vnímání	16
Centrální nervový systém (CNS)	17
Motorika a pohybová koordinace	18
Nejčastější příčiny poruch řeči	18
Prostředí – zdroj informací	19
Receptory – příjemci informací	19
Dostředivé nervové dráhy a korové funkce	19
Odstředivé nervové dráhy	20
Efektor	21
Reakce okolí na odpověď	21
CIVILIZAČNÍ VLIVY	22
Nedodržování rolí a řádu v rodině, nedůslednost ve výchově	24
Nadbytek podnětů zvukových	25
Nadbytek podnětů slovních	25
Nedostatek podnětů slovních	26
Nadbytek podnětů zrakových	27
Nároky nepřiměřené věku a schopnostem	28
Nedostatek pohybu	28

CO BĚHEM VÝVOJE ŘEČI ŘEŠIT A KDY	30
KDE HLEDAT POMOC	32
Školství	32
Mateřská škola	32
Speciální mateřské školy	35
Pedagogicko-psychologické poradny (PPP), speciálně pedagogická centra (SPC)	36
Základní školy	36
Speciální základní školy	37
Zdravotnictví	37
Klinická logopedie	37
DIAGNOSTIKA	40
Rodinná anamnéza	43
Osobní anamnéza	43
Diagnóza	45
PŘÍPRAVA NA REEDUKACI	49
Vznik paměťové stopy	49
Metoda malých kroků	51
Vývojové etapy	54
Začínáme cvičit	55
<i>Informace při zahájení logopedické péče</i>	56
DÍL DRUHÝ	
LOGOPEDICKÁ TERAPIE	
DYSLALIE	60
Tři kroky k úspěchu při úpravě výslovnosti	61
Bez základních schopností to nejde	62
Motorika mluvidel	62
<i>Motorika mluvidel – artikulační cvičení</i>	64
Fonemický sluch	66
<i>Nácvik fonemického sluchu</i>	67

Začínáme cvičit hlásky	70
Hláska a slabika	70
Slova	71
Když se dítě baví, učí se rychleji	72
Začínáme používat nové hlásky v řeči	73
Básničky	74
Dějové obrázky, knížky, obrázkové materiály	76
Cíl je už na dohled	77
POZNÁMKY K JEDNOTLIVÝM SKUPINÁM HLÁSEK	80
Samohlásky	80
Tvoření samohlásek (I E A O U)	81
Souhlásky	83
Souhlásky PBM FV	83
Souhlásky TDN CSZ ČŠŽ LRŘ	84
Souhlásky ŤĎŇ J	97
Souhlásky KG CH	99
Souhláska H	101
LETÁKY SE SLOVY NA PROCVIČENÍ HLÁSEK	102
<i>Slova na procvičení hlásek CSZ</i>	102
<i>Slova na procvičení skupiny ČŠŽ</i>	104
<i>Diferenciace sykavek</i>	105
<i>Slova na procvičení hlásky L</i>	106
<i>Slova na nácvik hlásky R</i>	108
<i>Slova na procvičení hlásky Ř</i>	111
<i>Slova na procvičení hlásek Ť Ď Ň</i>	113
<i>Slova na procvičení hlásky K</i>	114
BÁSNIČKY	116
<i>Básničky na procvičení hlásek ČŠŽ</i>	116
<i>Básničky na procvičení hlásek CSZ</i>	118
<i>Básničky na procvičení diferenciace sykavek CSZ – ČŠŽ</i>	119
<i>Básničky na procvičení hlásky L</i>	121

<i>Básničky na procvičení hlásky R</i>	122
<i>Básničky na procvičení hlásky Ř</i>	124
KOKTAVOST	125
Příznaky	126
Anamnéza	126
Hledání příčin	126
Dispozice	127
Traumata	127
Terapie	131
Dítě si svých obtíží není vědomo	131
Dítě si začíná uvědomovat, že se mu špatně mluví	134
Dítě si je poruchy vědomo	135
Základní postup terapie u rozvinuté koktavosti	136
Typy péče	138
Ambulantní péče	138
Skupinová péče	138
Logopedická terapie na lůžkovém oddělení a v internátním zařízení (speciální školy)	139
Komplexní léčba	139
Prognóza	140
<i>Koktavost – stručné pokyny pro rodiče</i>	140
OPOŽDĚNÝ VÝVOJ ŘEČI	143
Anamnéza	144
Příčiny	144
Rozvoj řeči	146
Obecná pravidla péče o řeč	146
Cílený rozvoj řeči	148
Výchovná opatření	151
Metoda volby	151
Metoda malých kroků	151
Využití mimiky a gestikulace	152
Prognóza	153

DYSFÁZIE	155
Příčiny	155
Anamnéza	156
Stupně poruchy	157
Nemluvnost	157
Těžká dysfázie	158
Dysfázie	158
Dysfatické rysy	159
Příznaky	159
Řeč	159
Mluva	160
Artikulace	160
Další doprovodné znaky	161
Typy péče	162
Individuální konzultace	162
Kolektivní péče	163
Základní postupy terapie	164
Základní principy práce při dysfázii	166
Základní okruhy nácviku	167
Péče o řeč	169
Rozvoj řeči	169
Gramatika	169
Výslovnost	170
Pomůcky	170
Prognóza	171
DYSPORUCHY	173
Příčiny	174
Základní princip nácviku	176
Čtení	176
Psaní	178
Počítání	180

Nejčastější obtíže	183
<i>Tělesné schéma a pravolevá orientace</i>	183
<i>Pracovní list – nácvik délky samohlásek</i>	186
<i>Intermodalita</i>	188
MUTISMUS	190
Anamnéza	190
Vyšetření a popis řeči	191
Základní příčiny	191
Organizace péče	194
Individuální péče	194
Skupinová péče	195
Terapie	195
Základní obecná pravidla	196
Prognóza	205
HUHŇAVOST	206
Terapie	208
Dechová cvičení	208
Funkce měkkého patra	210
Funkce svalů obličeje	210
PORUCHY HLASU	212
Příznaky	212
Terapie	213
PORUCHY SLUCHU A ROZŠTĚPY	215
Dva pohledy na rozštěp	216
ZÁVĚR	221
DOPORUČENÁ LITERATURA	223